

Από εκείνη την ημέρα κανείς πια δεν ξαναείδε τον Μπρούνο. Η οικογένειά του, ο πατέρας και οι στρατιώτες τον έψαχναν πέντε συνεχόμενες μέρες αλλά κανείς τους δε βρήκε, βέβαια, ίχνη του. Μερικές μέρες αργότερα, ο πατέρας του Μπρούνο επέστρεψε στο Βερολίνο μαζί με την οικογένειά του και ανακοίνωσε τα καταθλιπτικά μαντάτα. Έπειτα χωρίς να δώσει σημασία στην αντίδραση της οικογένειας, έφυγε ξανά για το Ουστ-Βιτς. Για πολλά χρόνια αργότερα βασάνιζε ανελέητα τους στρατιώτες του, μέχρι που μια μέρα τον έδιωξαν εκείνοι και είπαν πως ήθελαν να κάνουν με πραγματικούς ανθρώπους, όχι με αυτούς που το μέρος της καρδιάς είναι κενό, παγωμένο νερό μεταφέρεται από τις αρτηρίες και ο εγκέφαλός τους είναι αρκετά μικρός για να συμπεριφέρονται σαν άνθρωποι και με τον καιρό γεμίζει όλο και περισσότερο με διάφορες σατανικές σκέψεις, όπως το πώς να κάνεις έναν άνθρωπο... να μη νιώθει... άνθρωπος.

Η Γκρέτελ μεγαλώνοντας, σπούδασε ιατρική και από την όλη ταραχή που της είχε δημιουργήσει αυτό το συμβάν, ξεκίνησε να κάνει φιλανθρωπίες και έγινε γιατρός, παρέχοντας βοήθεια σε όποιον την είχε ανάγκη. Η μητέρα, μετά από όλα αυτά, αποφάσισε να γράψει ένα βιβλίο για τον ρατσισμό. Το βιβλίο της δεν άργησε να αποσπάσει πολύ καλές κριτικές, αλλά το σίγουρο ήταν πως μια από αυτές δεν θα ήταν του πατέρα. Εκείνος με τον καιρό ανακάλυψε πως το μόνο πράγμα που τον ηρεμούσε ήταν το ποτό. Μετά από χρόνια, του παρουσιάστηκαν πολλά προβλήματα υγείας, το ένα μετά το άλλο. Έπειτα άρχισε να βασανίζεται από τρομακτικούς εφιάλτες, βλέποντας τον Μπρούνο που ερχόταν κάθε βράδυ και του έλεγε πως θα έχει άσχημη κατάληξη και ότι οι άνθρωποι που αδικούν δεν θα καταλήξουν σε κανέναν παράδεισο, αντίθετα με αυτούς που αδικούνται.

Μια μέρα, ο οργανισμός του εξασθένησε από τα φάρμακα που έπαιρνε και εκεί στο Ουστ-Βιτς, άφησε την τελευταία του πνοή, μαζί με τις σατανικές σκέψεις του. Το θέμα ήταν, όμως, πως πέθανε και δεν κατάλαβε ποτέ τα ολέθρια λάθη του. Το βράδυ, ύστερα από την κηδεία, η μητέρα και η Γκρέτελ προσευχήθηκαν για εκείνον, ακόμα και αν δεν τον συμπαθούσαν ιδιαίτερα. Επίσης, η Γκρέτελ προσευχήθηκε τώρα που ο Μπρούνο μπορούσε να είναι φίλος με τον Σμούελ, να ζήσουν ευτυχισμένοι εκεί και πάντα, μα πάντα να κρατιούνται χέρι χέρι. Τώρα τουλάχιστον που μπορούσαν και οι δύο να θεωρούνται άνθρωποι και να αισθάνονται ίσοι, αλλά όχι ίδιοι. Ο πατέρας από την άλλη έπρεπε να καταλάβει ότι ανεξάρτητα από το φύλο, το χρώμα, τη θρησκεία ή τις συνήθειες είμαστε όλοι ίσοι. Χριστιανοί και Εβραίοι. Χριστιανοί και Μουσουλμάνοι. Εβραίοι και Μουσουλμάνοι... και άλλοι πολλοί. Για έναν καλύτερο κόσμο δεν θα πρέπει να κάνουμε φυλετικές διακρίσεις και να γινόμαστε ρατσιστές. Κάθε ανθρώπινη ύπαρξη είναι η αρχή μιας νέας ζωής, ένα ακόμα σημάδι του ανθρώπινου γένους πάνω στη Γη, και όχι του λευκού ή του έγχρωμου γένους. Παρά μόνο του ανθρώπινου...

Δήμητρα Παπακωνσταντίνου